

Stan i ruch naturalny ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2017 r.

 0,2%

Liczba ludności
województwa zmniejszyła
się

Rok 2017 był siódmym z kolei, w którym odnotowano zmniejszenie liczby mieszkańców województwa. Było to spowodowane ubytkiem migracyjnym ludności województwa (ujemne saldo migracji).

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2017 r. zamieszkiwało 1 433,9 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,7% ludności kraju (12 lokata). Liczba ludności w 2017 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 2,4 tys. Średnioroczne tempo ubytku ludności w województwie wyniosło -0,169, wobec 0,001 w kraju, co oznacza, że na każde 100 tysięcy mieszkańców województwa ubyło 169 osób, a w kraju przybyła 1 osoba.

Tablica. 1. Zmiany w liczbie ludności
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	2010	2016	2017	2016	2017
	w liczbach bezwzględnych			w procentach			rok poprzedni=100	
OGÓŁEM	1 453 782	1 436 367	1 433 945	100,0	100,0	100,0	99,8	99,8
mężczyźni	712 260	703 071	701 585	49,0	48,9	48,9	99,7	99,8
kobiety	741 522	733 296	732 360	51,0	51,1	51,1	99,8	99,9
Z ogółem w wieku:								
przedprodukcyjnym	290 117	264 364	263 322	20,0	18,4	18,4	99,0	99,6
0– 2 lata	49 309	40 157	40 764	3,4	2,8	2,8	99,6	101,5
3– 6	59 826	58 578	57 052	4,1	4,1	4,0	94,6	97,4
7–12	89 935	92 574	93 890	6,2	6,4	6,5	103,2	101,4
13–15	52 321	42 892	42 091	3,6	3,0	2,9	97,4	98,1
16–17	38 726	30 163	29 525	2,7	2,1	2,1	97,5	97,9
produkcyjnym	950 669	906 979	896 373	65,4	63,1	62,5	98,9	98,8
mobilnym ^a	591 189	570 315	563 573	40,7	39,7	39,3	99,0	98,8
niemobilnym ^b	359 480	336 664	332 800	24,7	23,4	23,2	98,6	98,9

W 2017 r. w porównaniu do 2016 r. zwiększyła się liczba dzieci w wieku 0–2 lata i 7–12 lat oraz osób starszych w wieku 60 lat i więcej

Tablica. 1. Zmiany w liczbie ludności (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	2010	2016	2017	2016	2017
	w liczbach bezwzględnych			w procentach			rok poprzedni=100	
poprodukcyjnym	212 996	265 024	274 250	14,7	18,5	19,1	103,8	103,5
Z liczby ogółem:								
24 lata i mniej	446 059	390 253	384 060	30,7	27,2	27,2	97,9	98,4
60 lat i więcej	290 117	313 344	323 708	20,0	21,8	21,8	103,6	103,3
Kobiety w wieku 15–49 lat	364 386	342 697	339 405	25,1	23,9	23,9	99,0	99,0

a Kobiety i mężczyźni w wieku 18–44 lata. b Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

Gęstość zaludnienia wynosiła 59 osób na 1 km² i była ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (123 osoby/km²). W miastach przeciętnie mieszkało 1 415 osób/km², a na wsi 25 osób/km².

W regionie zmniejszyła się zarówno liczba mieszkańców miast jak i wsi, w Polsce natomiast ubytek ludności odnotowano tylko wśród mieszkańców miast. Na koniec 2017 r. w miastach mieszkało 846,4 tys. osób (o 1,5 tys. mniej niż w 2016 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 587,5 tys. i była o 0,9 tys. osób mniejsza niż rok wcześniej. Miasta skupiały 59,0% mieszkańców regionu (wskaźnik urbanizacji). W kraju wskaźnik ten wyniósł 60,1%.

W 2017 r. liczba kobiet była o 0,9 tys. niższa niż rok wcześniej, nie zmienił się udział kobiet w ogólnej liczbie ludności i w 2017 r. tak samo jak w 2016 r. wyniósł 51,1%. Populacja kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) zmniejszyła się o 1,0%. Coraz mniejsza liczba kobiet w wieku rozrodczym może mieć w przyszłości negatywny wpływ na liczbę urodzeń.

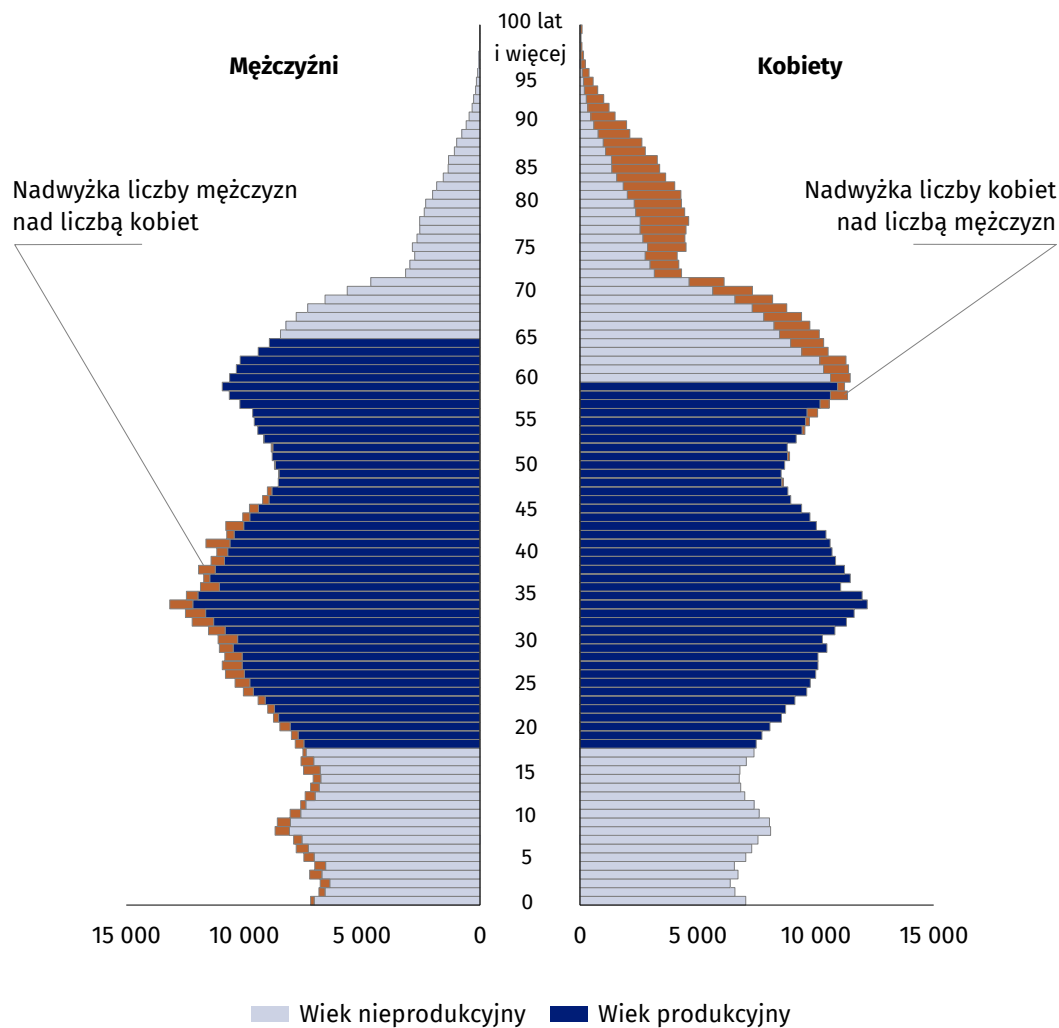
Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który wyniósł w województwie 104, w kraju 107. W podziale na miasta i wieś był on zróżnicowany. W miastach na 100 mężczyzn przypadło 110 kobiet, natomiast na wsi 97.

Pod względem gęstości zaludnienia województwo plasowało się na przedostatniej pozycji w kraju, po podlaskim

2017 to kolejny rok, w którym populacja kobiet w wieku rozrodczym zmniejszyła się

Wykres 1. Ludność według płci i wieku w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Proces starzenia się ludności w województwie pogłębił się, o czym świadczy rosnąca wartość mediany wieku. Mediana wieku (wiek środkowy) oznacza, że połowa ludności danego wieku jeszcze nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Na koniec 2017 r. wiek środkowy mieszkańca województwa wyniósł 39,8 lat i w porównaniu z 2010 r. wzrósł o ponad 3 lata. Mężczyźni byli młodsi (37,3 lat), natomiast kobiety starsze (41,5 lat). W miejscowościach wiejskich ludność była młodsza niż w miastach (wiek środkowy na wsi wyniósł 37,9 lat, a w miastach 41,1 lat).

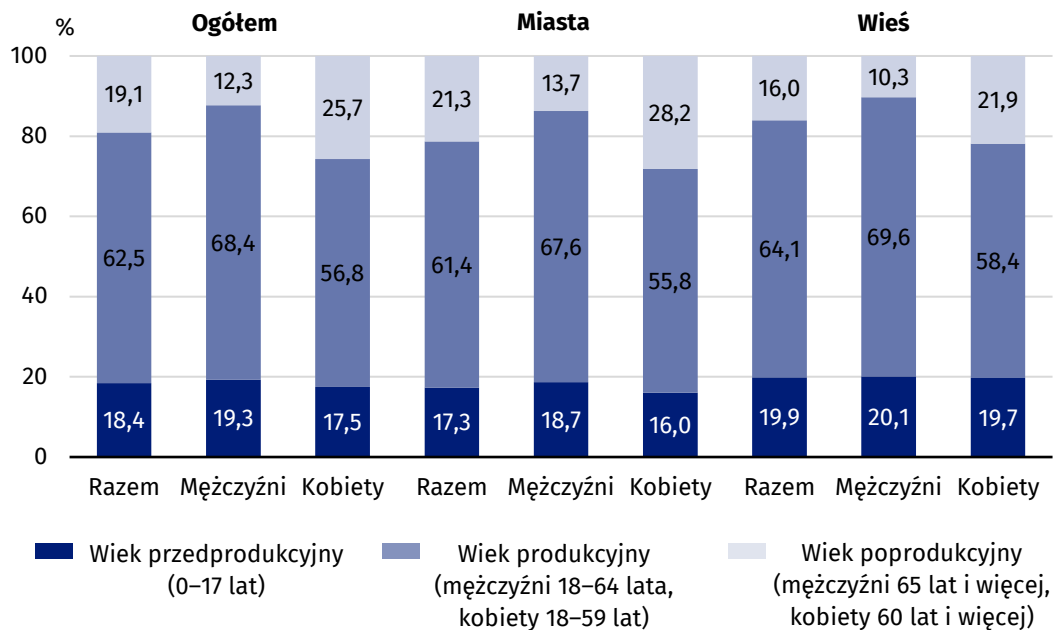
W 2017 r., w porównaniu do 2016 r., zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 0,4%), jak i produkcyjnym (o 1,2%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem w tym okresie nie zmienił się i wyniósł 18,4%.

W dalszym ciągu zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównaniu do 2016 r. o 3,5%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji województwa zwiększył się z 18,5% w 2016 r. do 19,1% w 2017 r.

Mieszkańcy województwa są coraz starsi. Mediana wieku mieszkańców miast była wyższa niż wsi

Wykres 2. Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2017 r. w ogólnej liczbie mieszkańców regionu wynosił 62,5% i zmniejszył się o 0,6 p. proc. w stosunku do stanu sprzed roku. Odsetek ludności zarówno w wieku produkcyjnym mobilnym, jak i niemobilnym w tym okresie zmniejszył się w każdym z przedziałów odpowiednio o 0,4 p. proc. i 0,2 p. proc.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się odmiennie zarówno dla mężczyzn i kobiet, jak i dla mieszkańców miast i wsi. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większy był udział mężczyzn (odpowiednio 19,3% i 68,4% mężczyzn, wobec 17,5% i 56,8% kobiety), a w wieku poprodukcyjnym ponad dwukrotnie większy kobiet (25,7% kobiety, 12,3% mężczyźni). Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na wsi wynosił 19,9%, a w wieku poprodukcyjnym 16,0%, wobec odpowiednio 17,3% i 21,3% w miastach.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (współczynnik obciążenia demograficznego) wzrósł z 58,4 w 2016 r. do 60,0 w 2017 r. (w Polsce w 2016 r. wyniósł 63,4, a przed rokiem 61,7). W regionie był różny wśród mieszkańców miast i wsi i wyniósł odpowiednio 62,8 i 56,1.

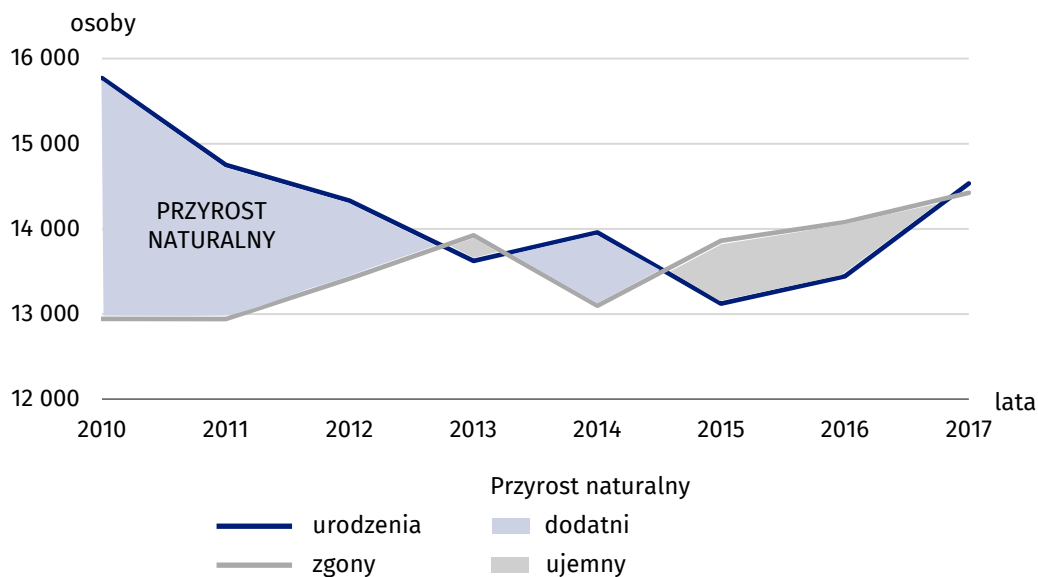
W województwie warmińsko-mazurskim w 2017 r. w porównaniu do 2016 r. zwiększyła się liczba zawieranych małżeństw. W Urzędach Stanu Cywilnego zawarto 6 834 nowe związki małżeńskie, w tym 57,9% to małżeństwa zawarte w miastach. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zwiększyła się o 2,1%. Liczba zawieranych małżeństw według miejsca zamieszkania była zróżnicowana i tak w 2017 r. w porównaniu do 2016 r. ilość małżeństw w miastach była o 3,9% większa, a na wsi o 0,2% mniejsza. Na 1000 ludności w 2017 r. przypadło 4,76 nowo zawartych małżeństw (w kraju 5,01), przy czym nieco więcej na wsi (4,90) niż w miastach (4,67).

W 2017 r. odnotowano w województwie dodatni przyrost naturalny, co oznacza, że liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów. Różnica między liczbą urodzeń i zgonów wyniosła w 2017 r. 110 osób, a w 2016 r. -635 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności zmienił się z -0,44 w 2016 r. do 0,08 w 2017 r. (w Polsce w tym okresie wyniósł odpowiednio -0,15 i -0,02). W miastach kształtował się na poziomie -0,17, wobec 0,43 na obszarach wiejskich.

W 2017 r. zwiększył się współczynnik obciążenia demograficznego

W 2017 r. notowano dodatni przyrost naturalny, podczas gdy w roku ubiegłym był ujemny

Wykres 3. Ruch naturalny ludności

W 2017 r. zarejestrowano 14 533 urodzenia żywe, o 8,1% więcej niż rok wcześniej. Wśród noworodków 50,7% stanowili chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności w 2017 r. wynosił 10,13 (w kraju 10,46), wobec 9,35 w 2016 r. W miastach był niższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 9,94 i 10,40.

Rok 2017 był drugim z kolei, w którym wzrosła liczba urodzeń

W omawianym okresie liczba zgonów zwiększyła się o 2,5% i wyniosła 14 423. Częściej umierali mężczyźni – 52,8% zgonów ogółem. Obserwowana struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn. Współczynnik natężenia zgonów, przedstawiający liczbę zgonów na 1000 mieszkańców w porównaniu do 2016 r. zwiększył się i wynosił odpowiednio 10,05, wobec 9,79 (w kraju 10,48 w 2017 r., wobec 10,10 w 2016 r.). Wartość wskaźnika dla miast ukształtowała się na poziomie 10,11, natomiast dla wsi 9,97.

W 2017 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba zgonów niemowląt zmniejszyła się o 6 dzieci. Umieralność niemowląt w województwie była wyższa niż w kraju. Współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w regionie wyniósł 4,20, wobec 3,99 w Polsce.

Powyższe zmiany w liczbie urodzeń i zgonów wpłynęły na niewielki wzrost wskaźnika dynamiki demograficznej w porównaniu z 2016 r. W 2017 r. na 1 zgon przypadało 1,008 urodzeń (na wsi 1,043, a w miastach 0,983), natomiast przed rokiem 0,955. W kraju wskaźnik ten był nieco niższy niż w regionie i wyniósł 0,998.

Ważnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu w regionie, są migracje. W 2017 r. w wyniku migracji liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 2 742 osoby (z tego o 1 580 kobiet i 1 162 mężczyzn). Saldo migracji stałej zarówno w miastach jak i na wsi było ujemne i wyniosło odpowiednio -1 233 oraz -1 509 osób. Na pobyt stały zameldowały się 16 094 osoby, w tym 409 z zagranicy. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,7%) oraz osiedlający się w miastach (54,4%). Wymeldowało się natomiast 18 836 mieszkańców, w tym 708 za granicę. Z województwa częściej wyjeżdżały kobiety (53,4%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (53,0%). Saldo migracji zagranicznej było ujemne i wyniosło -299 osób.

W wyniku migracji zmniejszyła się liczba mieszkańców. Saldo migracji stałej było ujemne zarówno w miastach jak i na wsi

Wśród osób zameldowanych i wymeldowanych zdecydowana większość, tj. 12 069 osób zmieniły miejsce zamieszkania w ramach województwa. Z innych województw przybyło do warmińsko-mazurskiego 3 616 osób, a wyprowadziło się 6 059 osób.

Ogólne saldo migracji stałych (wewnętrznych i zagranicznych) w 2017 r. w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło -1,91. Saldo migracji zagranicznych było ujemne w województwie i wyniosło -0,21‰, natomiast w Polsce dodatnie i wyniosło 0,04‰.

Tablica 2. Ruch naturalny ludności w 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Matżeństwa	Urodzenia	Zgony		Przyrost naturalny	Współczynnik dynamiki demograficznej
			ogółem	w tym niemowląt		
			na 1000 ludności			
Województwo	4,76	10,13	10,05	4,20	0,08	1,008
Podregion elbląski	4,93	10,14	10,23	5,22	-0,09	0,991
Powiaty:						
braniewski	4,40	9,86	10,05	7,28	-0,19	0,981
działdowski	4,98	10,63	10,30	7,13	0,33	1,032
elbląski	4,30	9,59	9,45	5,40	0,14	1,015
iławski	5,77	11,20	9,70	3,85	1,50	1,154
nowomiejski	5,17	10,97	9,90	4,13	1,06	1,108
ostródzki	4,76	9,98	10,31	5,70	-0,32	0,969
m. Elbląg	4,79	9,25	11,07	4,46	-1,82	0,836
Podregion etcki	4,80	9,93	9,91	3,48	0,02	1,002
Powiaty:						
etcki	4,52	10,62	9,19	4,15	1,43	1,156
giżycki	5,28	9,48	11,57	3,70	-2,09	0,820
gotdapski	4,98	10,08	9,45	10,99	0,63	1,066
olecki	4,66	10,88	9,55	-	1,33	1,139
piski	5,11	9,35	9,31	-	0,04	1,004
węgorzewski	4,01	8,11	11,17	5,32	-3,06	0,726
Podregion olsztyński	4,60	10,22	9,97	3,65	0,25	1,025
Powiaty:						
bartoszycki	4,31	9,64	10,60	3,53	-0,95	0,910
kętrzyński	4,88	8,83	12,74	5,34	-3,91	0,693
lidzbarski	4,77	9,73	10,88	4,90	-1,14	0,895
mrażowski	4,72	8,64	9,87	-	-1,23	0,876
niedzicki	5,61	10,82	10,49	5,54	0,33	1,031
olsztyński	4,45	10,84	9,38	4,44	1,45	1,155
szczycieński	4,78	9,87	9,95	2,88	-0,09	0,991
m. Olsztyn	4,38	11,08	8,88	3,13	2,20	1,247

W województwie obserwowano przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego. W dziesięciu powiatach (rok wcześniej w dwunastu) był ujemny. Najniższe wartości osiągnął w powiecie kętrzyńskim (-3,91), węgorzewskim (-3,06), giżyckim (-2,09), w Elblągu (-1,82) oraz w powiecie mrągowskim (-1,23) i lidzbarskim (-1,14), a najwyższe w Olsztynie (2,20) oraz w powiatach: iławskim (1,50), olsztyńskim (1,45), etckim (1,43), oleckim (1,33) i nowomiejskim (1,06).

Mapa 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności według powiatów w 2017 r.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w 2017 r. przyjęło wartości dodatnie w dwóch powiatach: olsztyńskim (6,02), etckim (2,91), a ujemne w 19 powiatach, w tym najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie braniewskim (-6,43), piskim (-5,78) i bartoszyckim (-5,76).

Mapa 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności według powiatów w 2017 r.

Opracowanie merytoryczne:

Alicja Żebiałowicz
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 55 230 50 63
e-mail: a.zebialowicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Agnieszka Wobolewicz
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 89 524 36 16
e-mail: a.wobolewicz@stat.gov.pl

Współpraca z mediami:

Małgorzata Wilczopolska
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych
tel.: 89 524 36 63
e-mail: m.wilczopolska@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 r.](#)

[Stan i ruch naturalny ludności w województwie warmińsko-mazurskim w 2016 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego – IV kwartał 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ludność, procesy demograficzne](#)